

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

В І С Н И К

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 1 (39)

Вінниця – 2022

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу

ВИПУСК № 1 (39)

Свідоцтво про державну реєстрацію

друкованого засобу масової інформації

Серія ВЦ № 1065-423-ПР від 24 грудня 2019 року

Журнал

(науково-виробничий, навчальний, довідковий)

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, російська, англійська, німецька

Тематичні напрями Вісника:

- ❖ Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- ❖ Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- ❖ Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- ❖ Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- ❖ Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- ❖ Challenges in Education
- ❖ Відомі імена року
- ❖ Конкурси

Номер затверджено на засіданні науково-методичної ради

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Протокол № 3 від 18 лютого 2022 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.; **відповідальний редактор:** методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Заболотний В.Ф., д.філ.н. Войцехівська Н.К., д.філ.н., проф. Слободинська Т.С., спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В., к.мист-ства Іскра С.І., к.пед.н. Головська І.В., спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Луцинкевич Л.А., Царик А.П.

Відповідальність за зміст статей несуть автори

Матеріали видаються в авторській редакції

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу/[ред.кол.: Войцехівський К.Ф. (гол.ред) та інші]. – Вінниця: Вінницька міська друкарня, 2022. – Випуск 1(39). – 124с.

© КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», 2022

ЗМІСТ

<i>СЛОВО РЕДАКТОРА</i>	<i>6</i>
------------------------------	----------

ЛАБОРАТОРІЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ, МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА ВИХОВАННЯ

Тарашевська О.В., Цісар І.В.

Здоров'язбережувальні технології на заняттях з логоритміки	7
--	---

Калашнюк Є.Й.

Національне мистецтво як чинник формування професійної культури та компетентності майбутнього вчителя музики.....	10
---	----

Павленко М. В.

Фортепіанна мініатюра як засіб художньо-естетичного розвитку здобувачів освіти	13
--	----

Мельник А. Ю.

Інноваційні стратегії навчання для сучасної педагогіки.....	17
---	----

Нечипоренко Т.А.

Сучасні виховні технології в позакласній виховній роботі	21
--	----

Матвієнко Н.А.

Розвиток критичного мислення на уроках української мови та літератури	34
---	----

Бевз В.В.

Тестовий контроль у методах і засобах особистісно-орієнтованого навчання ...	37
--	----

Буга О.І.

Економічні ділові ігри на базі комп'ютерних технологій	43
--	----

ТВОРЧА ЛАБОРАТОРІЯ

Стасенко А.М.

Корисні поради при підготовці до ЗНО з історії України здобувачів освіти в умовах змішаного навчання	47
--	----

Бабій В.М.

Бідність в Україні: міф чи реальність	50
---	----

Марценюк О.Г.

З досвіду укладання практикуму до атестації іншомовного читання та говоріння (анотація видання).....	55
--	----

ЛАБОРАТОРІЯ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

Сіранчук Тетяна

Екологічна стежка як перший крок до екологічної свідомості дошкільника.....	71
---	----

Щаслива Юлія	
Використання елементів арт-терапії в корекційно-виховній роботі з дітьми	74
Кича Наталія	
Педагогічні умови підготовки вчителя початкових класів до організації освітнього процесу в дистанційному режимі	78
Зінченко Віта	
Теоретичні основи впровадження змішаного навчання в систему підготовки майбутніх вчителів початкової школи	82
Присяжнюк Д.С., Мартинюк Ю.Г.	
Вінницькі силовики на міжнародній арені	88
Романуха Ю. В., Кушко І. С.	
Минуле та нові звершення Обласного наукового ліцею-інтернату КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»	92
Клапко С.В.,	
Видатний український мислитель і письменник Сковорода Григорій Савич	
Конкурси	97
Вимоги до підготовки науково-методичних статей з Збірника «Вісник науково-методичних досліджень» Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу»	104
Приклади оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел з урахуванням національного стандарту України дсту 8302:2015	118
Вимоги до підготовки науково-методичних статей збірника «Вісник науково-методичних досліджень» Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу»	124

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Алексеев А.Д. История фортепианного искусства: Уч. в 3-х ч. – 2-е изд., – М.: Музыка, 1988.
2. Друскин М. Клавирная музыка / М. Друскин. – Л.: ГМИ, 1960. – 284 с.
3. Кандинський-Рибніков А. Епоха романтичного піанізма та сучасне виконавське мистецтво // Музичне виконавство та педагогіка. Збірник статей. – 1991. – С. 189–213.
4. Кашкадамова Н. Б. Мистецтво викладання на клавішно-струнних інструментах / Н. Кашкадамова. – Тернопіль : Астон, 1998. – 300 с.
5. Корыхалова Н. Интерпретация музыки. – Л.: Музыка, 1979. – 208 с
6. Мазель Л. Строеие музыкальных произведений / Л. Мазель. – М.: Музыка, 1986. – 442- 450 с.
7. Олійник О.С. Українська фортепіанна музика для дітей. – К.: Наук. думка, 1979. – 107 с.
8. Соллертинский И. Романтизм, его общая и музыкальная эстетика / И. Соллертинский. – М. : ГМИ, 1962. – 48 с.
9. Юцевич Ю.Є. Музыка. Словник-довідник. – Вид. 2-ге, переробл. і доп. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2009. – 352 с.

*Стаття надійшла до редакції
11 січня 2022*

ІННОВАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ НАВЧАННЯ ДЛЯ СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІКИ

УДК 378.091.3:001.895

МЕЛЬНИК А. Ю.

*викладач факультету дошкільної освіти та музичного мистецтва
КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»*

Abstract. The article considers the role of innovative technologies in the process of forming individual strategies of modern education; The prospects of introduction of interactive technologies in the educational process with the focus on the student's personality are researched and analyzed.

Key words: innovation, interactive learning, innovative technologies, higher educational institution.

Постановка проблеми (актуальність). Сьогодні наше суспільство знаходиться на новому етапі прогресивних змін. Однією з головних ознак сучасного суспільства є його розвиток на основі інновацій. Вимога переходу до інноваційної освіти, зокрема у вищій школі, зумовлена викликами сьогодення і належить до пріоритетних напрямів державної політики в Україні в контексті інтеграції вітчизняної освітньої галузі до європейського та світового освітнього простору. Перед вищими навчальними закладами стоїть завдання постійного підвищення якості освіти, розробка та впровадження освітніх інновацій, створення умов для переходу на новий етап інтелектуального зростання.

Інновації в освіті – це процес створення, упровадження та поширення в освітній діяльності нових підходів, ідей, методів та прийомів, технологій, спрямованих на оновлення, модернізацію, трансформацію навчального процесу відповідно до вимог часу.

Одним із основних завдань вищої освіти – підготовка конкурентоспроможного випускника закладу вищої освіти. На сьогодні головним завданням навчального закладу є формування потреба та здатності студентами добувати знання на основі індивідуальних підходів у процесі формування їхньої професійної компетентності.

Зокрема, для вищої школи визначальним має бути формування у студентів системного підходу до аналізу професійних завдань, стратегічного мислення, здатності до соціальної мобільності, прагнення до самонавчання, самовиховання та самовдосконалення впродовж усього активного трудового життя. А це можна досягнути, насамперед, за рахунок трансформації свідомості викладачів ВНЗ, переозброєння їх новими підходами до професійної діяльності в межах «моделі студентоцентричного навчання» [1], постійне впровадження інноваційних методів у навчальний процес вищої школи як один з кроків у процесі інтернаціоналізації вищої школи України.

Аналіз наукових досліджень. Питання впровадження інноваційних підходів в освіті розглядаються у працях В. Андрущенка, І. Дичківської, В. Кременя, В. Лугового, В. Морозова, П. Сауха, Т. Туркот, Д. Чернілевського та ін. Зокрема, В. Андрущенко аналізує співвідношення необхідних інновацій, що потребує докорінних змін освітньої галузі [2].

Як зазначає І. Дичківська, інноваційне навчання ґрунтується на розвитку різноманітних форм мислення, творчих здібностях, високих соціально-адаптаційних можливостях особистості [3]. Сутність інновації в її концептуальному, історичному та методологічному вимірах, а також інноваційний розвиток освіти в контексті творчості розглядається в монографії за редакцією В. Кременя [4].

Розробці теоретичному підґрунтя педагогічних інноваційних технологій присвячено присвячено праці Н. Абашкіної, О. Адаменко, О.В. Боголюбова, Л. Буркової, І. Дичківської, О. Зубченко, А. Кудіна, О. Пехоти, О. Попової, О. Янкович та ін. Практичні та теоретичні аспекти використання інтерактивних методів та технологій навчання знайшли своє відображення в дослідженнях Н. Арістової, Ю. Ємельянова, В. Лазарева. Питання впровадження інформаційних технологій в освітню сферу та в систему навчального процесу досліджують Е. Багузіна, А. Миролубова, О. Полякова, Р. Тарасенко.

Метою статті є висвітлення та обґрунтування нових стратегій навчання засобами інноваційних педагогічних технологій.

Виклад основного матеріалу. Поняття «інновація» розглядається в психолого-педагогічній літературі неоднозначно. Відомим є визначення американського вченого К. Роджера про те, що новизна – це ідея, що є новою для конкретної особи, і немає значення, чи є ця ідея об'єктивно новою, чи ні.

Сучасні вітчизняні вчені розглядають інновацію в освіті як процес створення, поширення і використання нових способів для вирішення педагогічних проблем оригінальними, нестандартними підходами

[7]. Під інноваційною освітою розуміють галузь, яка постійно оновлюється знаннями, технологіями, засобами навчання, організаційними та управлінськими підходами. Отже, інновація в освіті – цілеспрямований процес змін, що ведуть до модифікації мети, змісту, методів, форм навчання й виховання, адаптації процесу навчання до нових вимог [7, с. 183],

До сучасних психолого-педагогічних інновацій у вітчизняній системі освіти, зокрема і вищої, належать реалізовані нововведення у:

- зміст, методи, прийоми і форми навчальної діяльності та виховання особистості (методики і технології);
- зміст і форми організації управління освітньою системою, а також в організаційну організаційну структуру закладів освіти;
- засоби навчання і виховання;
- особистісні настанови викладача, оскільки навчальний процес має бути діалогом особистостей викладача і студента, що суттєво покращує мотивацію студентів до навчання.

Інноваційні педагогічні технології за змістовим критерієм та способом передачі інформації можна класифікувати на: інтерактивні технології навчання та викладання (створення комунікативного середовища в повній взаємодії студента та викладача); розвивально-інтегровані технології (реалізація ігрової і емоційної взаємодії викладача і студента через реалізацію сценарію гри, ділового спілкування); проектні технології (розробка навчального проекту та плану його реалізації); інформаційно-комунікативні технології навчання та викладання (реалізація навчаючих програм в системі «викладач – комп'ютер – студент»); модульно-рейтингові технології

(поглиблення і систематизування знань, умінь та навичок, розвиток самостійності студентів).

Одним з найпродуктивніших інноваційних підходів, що формує творчу особистість є інтерактивне навчання. Інтерактивне навчання є ключовим компонентом розвивальної освіти, що допомагає студентам опанувати уміння та навички і забезпечує їх саморозвиток. Таке навчання має діалогічний характер та спрямований на повну взаємодію викладача та студента. За інтерактивного навчання в освітній процес залучаються всі студенти, найважливішим є той факт, що кожен з них робить індивідуальний внесок в загальний процес комунікації.

Форми інтерактивного навчання дозволяють імітувати проблемні ситуації, що дозволяють наблизитись до реалізації набутих знань [5].

Впровадження такого підходу досягається при індивідуалізації навчання та використання інноваційних навчальних технологій. За рахунок активізації навчальної діяльності відбувається досягнення поставленої мети та завдань.

Інноваційні педагогічні технології формують індивідуальний стиль того, хто навчається. Так, як студент в сучасному світі повністю залежить від інновацій і більше свого часу проводить за технікою, слід наголосити на використанні інформаційних технологій в освітньому просторі [6]. Використовуючи інформаційні та комунікаційні технології студент вибудовує індивідуальну стратегію сприйняття навчального матеріалу.

Впровадження інноваційних педагогічних технологій в навчальний процес має значну кількість перспектив в інтеракції викладач – студент:

- підвищення ролі взаємодії суб'єктів навчання;
- зростання рівня і динаміки засвоєння інформації відповідно до постійних змін в суспільстві;
- посилення функціонального аспекту в допомогу студентам (організація індивідуального навчального процесу);
- реалізація зворотнього зв'язку за допомогою комунікаційних технологій;
- ускладнення розробки навчальних програм на основі стрімкого технологічного розвитку.

У контексті гуманізації освіти освітні технології повинні мати особистісно орієнтований характер. У процесі навчання кожен студент проявляє свої індивідуальні здібності й усвідомлює, що йому потрібно вчити і з якою метою, тому задачею викладача є не стільки формування, скільки підтримка засвоєної інформації.

Так, як студент в сучасному світі повністю залежить від інновацій і більше свого часу проводить за технікою, слід наголосити на використанні інформаційних технологій в освітньому просторі [6].

Використовуючи інформаційні та комунікаційні технології студент вибудовує індивідуальну стратегію сприйняття навчального матеріалу. Контроль і якість виконання тестових, практичних або письмових завдань також реалізовується за допомогою інноваційних технологій.

Однією з продуктивних інноваційних технологій також є проектна методологія. Проектна діяльність забезпечує створення моделей професійних ситуацій та сприяє знаходженню способів особистої інтеграції в сучасному суспільстві.

Використання методу проектів допомагає студентові знаходити

порівняльну межу між індивідуальним і нормативним. Основу проектів становить розвиток критичного мислення та пізнавальних навичок, орієнтація в інформаційному середовищі. Проектна методологія є самостійно спланована система навчання на основі здобутих знань та вмінь. Проектна діяльність підвищує мотиваційний елемент процесу навчання та утворює власний дослідницький досвід забезпечуючи формування професійної компетентності та відповідає нормам соціалізації.

Пріоритетність компетентнісного підходу в освіті підвищує роль інформаційно-комунікативних технологій. В свою чергу, інформаційні технології є частиною інноваційних педагогічних технологій навчання. Завдяки ним відбувається варіативність подачі навчального матеріалу: текстовий, звуковий, відео формати. Використання інформаційних технологій в навчальній діяльності слугує джерелом інтенсифікації процесу навчання забезпечую формування індивідуальних стратегій з урахування індивідуальних особливостей студентів [1].

Висновки. Інноваційні педагогічні технології зорієнтовані на особистість суб'єкта педагогічної діяльності. Вони спрямовані на розвиток професійних і ціннісних якостей, творчої активності студентів пріоритетом національної концепції реформування і модернізації вищої освіти є створення інноваційного освітнього середовища у вищих навчальних закладах через сприяння прогресивним нововведенням, зокрема впровадження інноваційних методів навчання.

У сучасній педагогіці має місце багатоваріантність інноваційних методів навчання, спрямованих на якісне засвоєння знань студентами, розвиток їх

інтелектуальної діяльності, формування вмінь та навичок критичного осмислення професійної проблеми, здатності самостійно опрацьовувати інформацію, набуття якостей, що стануть у нагоді в майбутньому професійному житті. Саме застосування широкого діапазону новітніх методів навчання стане однією з ознак інноваційних університетів і започаткує процес інтернаціоналізації вищої школи України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Project of strategy reform of higher education in Ukraine until 2020 [Electronic resource]. – Access mode: <http://mon.gov.ua/ua/pr-vidd>
2. Андрущенко В. Європейський педагогічний досвід та національний досвід: гармонізація пріоритетів // Вища освіта України. – 2014. – № 3. – С. 5–11
3. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : навчальний посібник / І. М. Дичківська. – К.: Академвидав, 2004. – 352с.
4. Fenomen innovation, education, society and culture: monography / [Edited by : V. Kremen, V. V. Ilyin, S.V.Proleyev] ; chief V. Kremen. – К. : Ped. Dumka, 2008. – 470 p
5. Чобітько М.Г. Індивідуальність студента в особистісно- орієнтованому навчанні. Педагогіка і психологія формування творчої особистості: проблеми і пошуки: зб. наук. праць. – 2005. – Вип. 36. – С. 136-145.
6. Полат Е. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования / Е. Полат. – М.: Академія, 2000. – 272 с.
7. Turkot T. I. Higher Education Pedagogy: Textbook for university students. – К. : Condor, 2011. – 628 p.
8. Ващук Ф. Г. Перехід до інноваційних технологій у вищій освіті – вимога часу / Ф. Г. Ващук // Інтеграція в європейський освітній простір: здобутки, проблеми, перспективи: монографія. – Ужгород : Зак ДУ, 2011. – Вип. 16. – С. 290–305. – (Серія : Євроінтеграція: український вимір).

*Стаття надійшла до редакції
10 січня 2022*

СУЧАСНІ ВИХОВНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПОЗАКЛАСНІЙ ВИХОВНІЙ РОБОТІ

УДК 37.091.398:001.895

НЕЧИПОРЕНКО Т.А.

*спеціаліст вищої категорії, викладач-методист
педагогічного факультету та фінансово-економічної діяльності
КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»*

Сучасні умови життя вимагають від реформа освіти, що реалізується через педагогів і батьків іншої позиції щодо упровадження компетентісно - навчання та виховання. Саме цим зумовлена